

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Αλέξης Παπαχελάς

Ο ένας 82 και ο άλλος ο... Τραμπ

Δεν είναι καθόλου καλό σημάδι για την ισχυρότερη δυτική δημοκρατία το γεγονός πως το 2024 ενδέχεται να είναι αντίπαλοι για την προεδρία ένας 82χρονος και ένας 78χρονος. Δείχνει την αδυναμία του αμερικανικού συστήματος να αναζητήσει νέα, δυναμική ηγεσία, που να μπορεί να εμπνεύσει τους Αμερικανούς, αλλά και τη Δύση. Το κατεστημένο των ΗΠΑ μπόρεσε να ανακαλύψει έναν Κένεντι, έναν (όχι νέο αλλά δυναμικό) Ρέιγκαν, έναν Κλίντον. Τώρα μοιάζει να βρίσκεται σε αδιέξοδο.

Πώς καταλήξαμε εδώ; Ο Τραμπ έχει καταφέρει να ελέγξει ξανά τη βάση του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος. Οι μετριοπαθείς Ρεπουμπλικανοί είναι φοβισμένοι ή ανύπαρκτοι. Εκείνοι που θα μπορούσαν να τον αντιμετωπίσουν στο γήπεδο του λαϊκισμού, όπως ο κυβερνήτης της Φλόριδα, δεν πείθουν και δεν διαθέτουν την ορμή και την απήχυσή του. Εν τω μεταξύ, οι διώξεις που του ασκήθηκαν ή πρόκειται να του ασκηθούν έγιναν μπούμερανγκ. Συσπείρωσαν τη βάση του κόμματός του. Οι δεδηλωμένοι αντίπαλοί του τρέμουν να του ασκήσουν κριτική αντιθέτως, αναγκάζονται να τον υπερασπιστούν απέναντι στις επιθέσεις του «συστήματος». Η ισχύς του φάνηκε, άλλωστε, με το πέρας του χρόνου μετά τα πρωτοφανή γεγονότα της 6ης Ιανουαρίου στο Καπιτώλιο. Υστερα από το αρχικό άδειασμα του, η ηγεσία των Ρεπουμπλικανών φοβήθηκε και στοιχήθηκε πάλι πίσω του.

Από την άλλη, το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τα δικά του αδιέξοδα. Ο Μπάιντεν επέλεξε για αντιπρόεδρο μία πολιτικό που δεν πείθει, δεν έχει καμία ηγετικότητα. Αν ο ίδιος αποφάσιζε να αποσυρθεί, η Χάρις θα ήταν η επικρατέστερη υποψήφια – διάδοχός του. Αν το κόμμα την παρέκαμπε, θα δυσανεγόταν δύο κρίσιμες δεξαμενές ψήφων, τους μαύρους και τις γυναίκες. Η Χάρις απέναντι στον Τραμπ δεν θα είχε καμία τύχη, οπότε ο Μπάιντεν

Σκίτσο του Ανδρέα Πετρούλακη ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ντεν κατέληξε να είναι η μόνη λύση.

Ζούμε προφανώς σε μια εποχή που η πολιτική δεν είναι ιδιαίτερα ελκυστικό επάγγελμα. Η τοξικότητα, οι επιθέσεις, ο ζουρλομανδύας της υπερβολικής πολιτικής ορθότητας απωθούν πολλούς ανθρώπους από τον δημόσιο βίο. Προτιμούν την ψυχία τους και τον ιδιωτικό τομέα. Η ιδέα ότι μπορεί να έχουν επίσης έναν αντίπαλο τρελό, υπερτοξικό, χωρίς όρια, τους φοβίζει ακόμη περισσότερο.

Ο Μπάιντεν δεν είναι ένας κακός πρόεδρος. Ίσως να είναι καλύτερος από τον Ομπάμα, καθώς μπόρεσε να περάσει σημαντικά νομοσχέδια από το Κογκρέσο και χειρίστηκε την Ουκρανία με επάρκεια. Η εικόνα ενός

τόσο ηλικιωμένου προέδρου δεν προβάλλει πάντως ισχύ, σφρίγος, δυναμισμό. Οι Κινέζοι και όποιοι άλλοι τον αντιμετωπίζουν σαν ένα ακόμη σημάδι παρακμής και μείωσης της αμερικανικής επιρροής.

Εδώ είμαστε όμως. Εχουμε φτάσει σε ένα σημείο που η τύχη της Δύσης θα εξαρτάται από το εάν ένας 81χρονος πολιτικός θα πέσει κατεβαίνοντας τη σκάλα του προεδρικού αεροσκάφους ή από το αν θα πάθει ένα καρδιακό επεισόδιο. Γιατί, μη γελιόμαστε, κάτι τέτοιο θα εξανέμιζε στιγμιαία τις πιθανότητες επανεκλογής του Μπάιντεν. Και αν μη γελιόμαστε επίσης, η επιστροφή ενός –ανεξέλεγκτου πλέον και πανίσχυρου– Τραμπ στην εξουσία θα σήμαινε το τέλος της Δύσης όπως την ξέραμε.

DOCUMENTO Χρύσα Κακατσάκη

Μαυρογιαλούροι και μεσσίες

Τήρησε και φέτος το «έθιμο» ο Ant1 προβάλλοντας για πολλοστή φορά τον «Ιησού από τη Ναζαρέτ». Λέγεται ότι το Βατικανό παρενέβη στο σενάριο ώστε να επαναλαμβάνονται φράσεις όπως «Μόνο όποιος πιστεύει σε μένα θα κερδίσει την αιώνια ζωή» ή «Όποιος δεν με ακολουθεί, θα βαδίζει στο αιώνιο σκοτάδι», οι οποίες δεν απαντώνται τόσο συχνά στα Ευαγγέλια. Ενδεχομένως λοιπόν ο Κυριάκος Μητσοτάκης να ξαναείδε στα κλεφτά τη σειρά και να υιοθέτησε μονίμως πλέον τις μεσσιανικές ρητορείες. Βέβαια η Μεγαλόχαρη της Τήνου έκανε κι ένα μικρό θαύμα. Παρουσιάστηκε στον ύπνο του και του είπε ότι μπορεί κατά την προεκλογική περίοδο να μεταμορφωθεί σε Θεάνθρωπο και τη μια να πετά σαν θεός στα σύννεφα με το πρωθυπουργικό αεροπλάνο και την άλλη να ταξιδεύει με το πλοίο της γραμμής ως κοινός θνητός.

Η μέχρι τώρα πάντως πορεία προς τις κάλπες έχει απογοητεύσει τους βαθιά πολιτικοποιημένους που δεν αρκούνται στα επικοινωνιακά βεγγαλικά αλλά αναζητούν ολοκληρωμένα προγράμματα διαποτισμένα από την ιδεολογική ταυτότητα του κάθε κόμματος. Οι δημόσιες συζητήσεις και αντιπαραθέσεις περιστρέφονται κυρίως γύρω από μετακινήσεις παλαιών στελεχών σε άλλους

χώρους και πηχρές μεταγραφές προσώπων μαρτυροκαπιτισμένων ή διακεκριμένων σε άλλο στίβο εκτός πολιτικής. Γόνιμοι μικρών ή μεγάλων δυνασθειών, που ανεξάρτητα από ικανότητες διαιωνίζουν τον νεποτισμό κληρονομικό δικαίω, καθώς και άτομα με δημοφιλές προφίλ, που επιστρατεύονται σε ρόλο γκολτζί που ξεσκώνει τα πλήθη, τις περισσότερες φορές αποδεικνύονται αποτυχημένες επιλογές. Ο Ζαγοράκης π.χ. δεν πρόσφερε τίποτα ως ευρωβουλευτής της ΝΔ και ο ΣΥΡΙΖΑ βρέθηκε στη δίνη του κυκλώνα με την υπόθεση Γεωργούλη. Αυτά παραπέμπουν σε ξεπερασμένες τακτικές που θυμίζουν το παιδικό τραγουδάκι «Σας πήραμε, σας πήραμε φλουρί κωνσταντινάτο. Μας πήρατε, μας πήρατε βαρέλι δίχως πάτο».

Το κυριότερο όμως είναι ότι οι εκσυγχρονισμένοι Μαυρογιαλούροι και σταθεροί θιασώτες πελατειακών σχέσεων, που φτιάχνουν ποτάμια και εγκαινιάζουν κάθε μήνα το μετρό της Θεσσαλονίκης, μεταπορίζουν αποπροσανατολιστικά το κέντρο βάρους του δημόσιου λόγου. Τουλάχιστον προς το παρόν δεν έχουν τεθεί επί τάπητος μείζονα ζητήματα, όπως η χρόνια ανικανότητα της διοίκησης, η παραγωγική αναπηρία του πρωτογενούς τομέα έναντι της τουριστικής μονοκαλλιέργειας, το χρέος

και το εμπορικό έλλειμμα. Και φυσικά ούτε λόγος για τις διεθνείς εξελίξεις, τη μετατόπιση των γεωπολιτικών πλακών, τον οικολογικό αφανισμό του πλανήτη και τον ευρωπαϊκό ξεπεσμό που υψώνει φράχτες, ασελώντας πάνω στο παρελθόν των ανοιχτών συνόρων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, ο πιο πιθανός διεκδικητής της εξουσίας με δεδομένη την ανήκεστη βλάβη της ΝΔ, οφείλει να αναδείξει όσα έλεγε ο Μαξ Βέμπερ στην ιστορική του διάλεξη «Η πολιτική ως κάλεσμα και ως επάγγελμα». Να την αντιμετωπίσει δηλαδή όχι σαν καθουσιαστικό πεπρωμένο αλλά σαν χρέος στην υπηρεσία ενός συγκεκριμένου σχεδιασμού, χωρίς αυταπάτες και εγκλεισμούς αλλά με διάπλοτο ορίζοντα που θα περιλαμβάνει πολυθεϊσμό αξιών και πλουραλισμό μεγάλων συλλογικών υποκειμένων. Με τον ρεαλισμό και την ευελιξία που απαιτεί η εποχή και μακριά από ευκαιριακούς ερασιτεχνισμούς. Από τον Μαυρογιαλούρο στον Βέμπερ και από τους μεσσίες στους πολιτικούς, μια κάλπικη δρόμος. Δεν ξέρουμε ακόμη ποιος θα κόψει πρώτος το νήμα την 21η Μαΐου, το σίγουρο πάντως είναι ότι την αυτοδυναμία εκείνη τη μέρα θα την έχει μόνο η άνοιξη.

*Η Χρύσα Κακατσάκη είναι φιλόλογος ιστορικός Τέχνης